

ANTAGNA TEXTER

P8_TA(2019)0016

Avtal EU-Marocko om ändring av protokoll nr 1 och nr 4 till Europa-Medelhavsavtalet (resolution)

Europaparlamentets resolution som inte avser lagstiftning av den 16 januari 2019 om förslaget till rådets beslut om ingående av avtalet genom skriftväxling mellan Europeiska unionen och Konungariket Marocko om ändring av protokoll nr 1 och nr 4 till Europa-Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Konungariket Marocko, å andra sidan (10593/2018 – C8-0463/2018 – 2018/0256M(NLE))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av utkastet till rådets beslut (10593/2018),
- med beaktande av den begäran om godkännande som rådet har lagt fram i enlighet med artikel 207.4 samt artikel 218.6 andra stycket a, led i i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (C8-0463/2018),
- med beaktande av Europa-Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Konungariket Marocko, å andra sidan,
- med beaktande av avtalet mellan EU och Marocko om ömsesidiga liberaliseringsåtgärder angående jordbruksprodukter, bearbetade jordbruksprodukter, fisk och fiskeriprodukter, även kallat liberaliseringsavtalet, som trädde i kraft den 1 september 2013,
- med beaktande av tribunalens dom i mål T-512/12 av den 10 december 2015,
- med beaktande av Europeiska unionens domstols dom i mål C-104/16 P av den 21 december 2016,
- med beaktande av arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar SWD(2018)0346 av den 11 juni 2018, som medföljer rådets förslag till beslut,
- med beaktande av Wienkonventionen om traktaträtten av den 23 maj 1969 och dess artiklar 34 och 36,
- med beaktande av generalsekreterarens rapport till FN:s säkerhetsråd om situationen i Västsahara (S/2018/277),

- med beaktande av FN:s säkerhetsråd resolution 2414 (2018) om situationen i Västsahara (S/RES/2414 (2018)),
- med beaktande av Förenta nationernas stadga, särskilt artikel 73 i kapitel XI om icke självstyrande territorier,
- med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt avdelning V kapitel 1 artikel 21,
- med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 218.6 a,
- med beaktande av sin lagstiftningsresolution av den 16 januari 2019¹ om utkastet till rådets beslut,
- med beaktande av artikel 99.2 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för internationell handel samt yttrandena från utskottet för utrikesfrågor och utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling, samt ståndpunkten i form av ändringsförslag från fiskeriutskottet (A8-0478/2018), och av följande skäl:
 - A. Europeiska unionen och Konungariket Marocko åtnjuter historiska förbindelser och upprätthåller ett nära samarbete som har utvecklats genom ett brett partnerskap som omfattar politiska, ekonomiska och sociala aspekter, vilket stärks av den framskjutande ställningen och båda parternas villighet att utveckla det vidare.
 - B. Liberaliseringsavtalet mellan EU och Marocko trädde i kraft den 1 september 2013. Polisario hänsköt avtalet till EU-domstolen den 19 november 2012 för brott mot internationell rätt med anledning av att det tillämpades på Västsaharas territorium.
 - C. Den 10 december 2015 upphävde tribunalen rådets beslut att ingå liberaliseringsavtalet. Rådet överklagade den 19 februari 2016 med enhällighet denna dom.
 - D. I sin dom av den 21 december 2016 fastslog domstolen att liberaliseringsavtalet inte gav någon rättslig grund för att omfatta Västsahara och därför inte kunde tillämpas på detta territorium.
 - E. I punkt 106 i domen anges att Västsaharas folk anses utgöra ”tredje part” i den mening som följer av principen om traktaters relativa verkan, vars samtycke måste inhämtas för att avtalet ska kunna genomföras på dess territorium. Därför kunde inte detta avtal utöka sitt tillämpningsområde till att omfatta Västsaharas territorium utan ett ytterligare avtal.
 - F. Aktörer kan fortfarande exportera till Europeiska unionen från Västsahara, men sedan den 21 december 2016 omfattas inte produkter med ursprung i detta territorium av tullförmåner.
 - G. Det finns inte tillräcklig information tillgänglig som skulle kunna göra det möjligt för EU:s tullmyndigheter att avgöra om de produkter som exporteras från Marocko har sitt ursprung i Västsahara, och därmed förhindras efterlevnaden av domstolens dom.
 - H. Efter domstolens dom gav rådet kommissionen i uppdrag att ändra protokoll nr 1 och nr 4 till Europa-Medelhavsavtalet om upprättande av en associering, för att göra det

¹ Antagna texter, P8_TA(2019)0017.

möjligt för produkter från Västsahara att omfattas av det. Om de omfattas gör det per definition att det måste finnas någon form av spårbarhet för att identifiera dessa produkter.

- I. Det måste säkerställas att avtalet är förenligt med Europeiska unionens domstols dom av den 21 december 2016 i målet C-104/16 P.
- J. Kommissionen och Europeiska utrikestjänsten rådgjorde, i Bryssel och Rabat, med valda tjänstemän och flera företrädare för och sammanslutningar från civilsamhället i det icke-självstyrande området Västsahara.
- K. Parlamentet ansåg det nödvändigt att åka och utvärdera situationen på plats och skaffa sig en förståelse av folkets olika åsikter. Parlamentet påminde om slutsatserna från utskottets för internationell handel (INTA) undersökningsuppdrag till territoriet den 2 och 3 september 2018.
- L. Ändringen av liberaliseringsavtalet sker inom ett bredare politiskt och geopolitiskt sammanhang.
- M. Efter slutet på den spanska kolonisationen av Västsahara har konflikten i området pågått i mer än fyrtio år.
- N. Förenta nationerna betraktar Västsahara som ett icke avkoloniserat territorium.
- O. Förenta nationernas säkerhetsråds resolution 2440 (2018) förlängde Minursos uppdrag i ytterligare sex månader.
- P. EU och dess medlemsstater erkänner inte Marockos suveränitet över Västsaharas territorium. Förenta nationerna och Afrikanska unionen erkänner Polisario som företrädare för Västsaharas folk.
- Q. Förenta nationerna betecknar Västsahara som ett icke självstyrande territorium vid tillämpningen av artikel 73 i sin stadga.
 - 1. Europaparlamentet påminner om att Marocko är en privilegierad EU-partner i det södra grannskapet, med vilken EU har byggt upp ett starkt, strategiskt och långvarigt partnerskap som omfattar politiska, ekonomiska och sociala aspekter, men även säkerhet och migration. Parlamentet framhåller att Marocko har getts en framskjuten ställning i den europeiska grannskapspolitiken.
 - 2. Europaparlamentet betonar att det är viktigt att detta avtal ger garantier avseende respekt för internationell rätt, inklusive mänskliga rättigheter, och att det respekterar EU-domstolens relevanta domar.
 - 3. Europaparlamentet påminner om skyldigheten för EU och dess medlemsstater, enligt artikel 21 i EU-fördraget, att respektera principerna i Förenta nationernas stadga och internationell rätt. Parlamentet understryker i detta avseende att artikel 1.2 i FN-stadgan inkluderar respekt för principen om folkens rätt till självbestämmande.
 - 4. Europaparlamentet påminner om att enligt artikel 21 i EU-fördraget ska unionens åtgärder i internationella sammanhang vägledas av principerna om demokrati, rättsstaten, de mänskliga rättigheternas och grundläggande friheternas universalitet och odelbarhet samt respekt för principerna i Förenta nationernas stadga och i internationell rätt.

5. Europaparlamentet betonar att detta avtal inte utgör någon form av erkännande av Marockos suveränitet över Västsahara, som för närvarande finns med på Förenta nationernas lista över icke-självstyrande territorier och till stor del förvaltas av Konungariket Marocko, och insisterar på att EU:s avsikt fortfarande är att stödja FN:s insatser för att säkerställa en rättvis, varaktig och ömsesidigt godtagbar lösning på konflikten i Västsahara, som möjliggör självbestämmande för Västsaharas befolkning i enlighet med internationell rätt, FN:s stadga och relevanta FN-resolutioner. Parlamentet upprepar därför sitt fulla stöd till FN:s generalsekreterares personliga sändebud för Västsahara, Horst Köhler, när det gäller att hjälpa till att kalla tillbaka parterna till FN:s förhandlingsbord för att nå denna överenskommelse. Parlamentet uppmanar parterna att återuppta dessa förhandlingar utan förhandsvillkor och i god tro. Parlamentet betonar att ratificering av det ändrade liberaliseringsavtalet mellan EU och Marocko måste ske utan att det på något sätt påverkar resultaten av fredsprocessen över Västsahara.
6. Europaparlamentet påpekar att ett möte mellan konfliktparterna ägde rum i början av december i Genève på FN:s initiativ och med deltagande av Algeriet och Mauretanien, och hoppas att det mötet ska bidra till att fredsprocessen återupptas.
7. Europaparlamentet noterar de två villkor som fastställs i domstolens dom, om att uttryckligen omnämna Västsahara i avtalstexten och att inhämta samtycke från folket, liksom det tredje kriterium som rådet lagt till, nämligen behovet av att säkerställa att det gynnar lokalbefolkningen.
8. Europaparlamentet betonar, så som anges i kommissionens rapport, att alla rimliga och genomförbara åtgärder har vidtagits för att förhöra sig om den berörda befolkningens samtycke genom dessa inkluderande samråd.
9. Europaparlamentet understryker att kommissionen och Europeiska utrikestjänsten under hela samrådsförandet upprätthöll regelbunden kontakt med gruppen för FN:s generalsekreterares personliga sändebud för Västsahara.
10. Europaparlamentet konstaterar det legitima intresset hos befolkningen i territoriet och anser att ett respekterat och godtaget slut på den pågående konflikten krävs för territoriets ekonomiska utveckling. Parlamentet är samtidigt övertygat om att västsaharierna har rätt till utveckling i väntan på en politisk lösning.
11. Europaparlamentet konstaterar, på grundval av samtal som förts med olika lokala aktörer och civilsamhällets företrädare, att vissa parter uttrycker sitt stöd till avtalet genom att försvara sin rätt till ekonomisk utveckling, medan andra anser att en lösning av den politiska konflikten bör föregå en tilldelning av handelsförmåner. Parlamentet noterar att vid inkluderande samråd som hölls av kommissionen och Europeiska utrikestjänsten med ett antal västsahariska organisationer för det civila samhället och andra organisationer och organ, uttryckte de deltagande parterna ett majoritetsstöd för de socioekonomiska vinster som den föreslagna tullförmånen skulle medföra.
12. Europaparlamentet påminner om att Europeiska unionens domstol i sin dom inte angav närmare hur folkets samtycke måste uttryckas och anser därför att det kvarstår viss osäkerhet när det gäller detta kriterium.
13. Europaparlamentet är medvetet om att avtalet kan leda till främjande av social och hållbar utveckling, vilket utgör ett viktigt bidrag till nuvarande ekonomisk, social och miljömässig utveckling och till det möjliga skapandet av både låg- och högkvalificerade lokala sysselsättningsmöjligheter. Parlamentet konstaterar att cirka 59 000

arbetstillfällena är beroende av export, vilket motsvarar ungefär tio procent av den befolkning som lever i territoriet.

14. Europaparlamentet anser att EU:s tullförmåner har haft en positiv inverkan på jordbruks- och fiskeriproduktsektorerna och deras exportnivåer i det icke självstyrande territoriet Västsahara. Parlamentet uppmanar dock till försiktighet när det gäller att kontrollera att dessa ger lokalt mervärde, att de återinvesteras lokalt och att lokalbefolkningen ges anständiga arbetstillfällen.
15. Europaparlamentet är övertygat om att lokalbefolkningen, oavsett resultaten av fredsprocessen, kommer att gynnas av den ekonomiska utvecklingen och de spridningseffekter som uppstår i fråga om investering i infrastruktur, sysselsättning, hälsa och utbildning.
16. Europaparlamentet bekräftar de befintliga investeringarna i flera sektorer, och ansträngningarna för att utveckla grön teknik såsom förnybara energikällor och anläggningen för avsaltning av havsvatten, men insisterar på att det krävs ytterligare insatser för att säkerställa ökad inkludering i alla delar av den lokala ekonomin.
17. Europaparlamentet erkänner företagsinitiativ av västsaharier, särskilt från ungdomar, varav många är kvinnor, och framhäver deras behov av utvidgade exportmöjligheter för att möjliggöra ytterligare investering i sektorer med stor efterfrågan på arbetskraft, såsom jordbruk, fiskeri och infrastruktur.
18. Europaparlamentet konstaterar Västsaharas strategiska potential som en inkörsport för investeringar i övriga Afrika.
19. Europaparlamentet varnar för de negativa effekterna av att inte tillämpa tullförmåner på produkter från det icke självstyrande territoriet Västsahara och det budskap som detta sänder till den yngre generationen som investerar eller är villig att investera i territoriet, och dess potential att utveckla det. Parlamentet understryker risken för att verksamheter flyttas till regioner där de skulle omfattas av förmånerna. Parlamentet konstaterar att om tullförmånerna inte tillämpas skulle det, enligt kommissionen, kunna förvärra den ekonomiska och sociala situationen för den lokala befolkningen i de berörda områdena.
20. Europaparlamentet är övertygat om att en EU-närvaro genom bland annat det här avtalet är att föredra framför ett tillbakadragande när det gäller engagemang i främjande och övervakning av mänskliga rättigheter och individuella friheter, och kräver en grundlig bedömning och dialog med Marocko om dessa frågor.
21. Europaparlamentet påminner om att andra delar av världen, som har en mindre ambitiös strategi för hållbar utveckling, höga arbetsrättsliga och sociala standarder och mänskliga rättigheter, knackar på dörren för nya handelstillfällen och kommer att få ökat inflytande närhelst EU drar sig undan.
22. Europaparlamentet framhäver att EU:s pågående engagemang i territoriet kommer att ha en positiv hävstångseffekt på dess hållbara utveckling.
23. Europaparlamentet understryker att rättslig klarhet är avgörande för att kunna attrahera hållbara och långsiktiga investeringar i territoriet, och därmed för den dynamiska kraften och mångfalden i den lokala ekonomin.
24. Europaparlamentet påminner om att medlemsstaterna efter domstolens dom inte lagligen kan tillämpa handelsförmånerna på produkter från det icke självstyrande

territoriet Västsahara, och att den rättsliga oklarhet som drabbar de ekonomiska aktörerna måste upphöra.

25. Europaparlamentet är medvetet och mycket oroat över att det hittills har varit extremt svårt att fastställa vilka produkter som exporteras från det icke självstyrande territoriet Västsahara.
26. Europaparlamentet betonar att ett centralt kriterium för att parlamentet ska ge sitt medgivande till avtalet är att säkerställa att en mekanism kommer att inrättas, så att medlemsstaternas tullmyndigheter har tillgång till tillförlitlig information om produkter som har ursprung i Västsahara och som importeras till EU, i fullständig överensstämmelse med EU:s tullagstiftning. Parlamentet betonar att en sådan mekanism kommer att tillgängliggöra detaljerade och uppdelade statistiska uppgifter som lämnas i rätt tid om sådan export. Parlamentet beklagar att kommissionen och Marocko tog lång tid på sig för att komma överens om en sådan mekanism och uppmanar kommissionen att använda alla tillgängliga korrigerande åtgärder om genomförandet av avtalet inte skulle vara tillfredsställande. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att för parlamentet lägga fram en årlig utvärdering för att bedöma om denna mekanism är förenlig med EU:s tullagstiftning.
27. Europaparlamentet understryker att det utan detta avtal i kraft, inbegripet mekanismen som möjliggör identifiering av produkter, är omöjligt att veta om och hur många produkter som har sitt ursprung i det icke-självstyrande området Västsahara som kommer in på EU-marknaden.
28. Europaparlamentet betonar att genomförandet av den bestämmelse som har avtalats mellan EU och Marocko om årligt ömsesidigt utbyte av information och statistik avseende produkter som omfattas av skriftväxlingen är nödvändigt för att utvärdera avtalets omfattning och dess inverkan på utvecklingen och lokalbefolkningarna.
29. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och utrikestjänsten att noga övervaka genomförandet och resultaten av avtalet och regelbundet rapportera sina resultat till parlamentet.
30. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att undersöka på vilka sätt handelsförmåner i framtiden verkligen kan beviljas för hela befolkningen i Västsahara.
31. Europaparlamentet påminner om att EU och Marocko, i enlighet med det ursprungliga avtalet från 2012, har förhandlat fram ett ambitiöst och omfattande avtal om skydd av geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar av bearbetade jordbruksprodukter, fisk och fiskeriprodukter som föreskriver att Marocko ska skydda hela listan över EU:s geografiska beteckningar. Parlamentet påminner även om att förfarandet för ingåendet av avtalet, som påbörjades 2015, avbröts efter domstolens dom av den 21 december 2016. Parlamentet uppmanar EU och Marocko att omedelbart återuppta det förfarandet och snarast möjligt återgå till förhandlingarna om ett djupgående och omfattande frihandelsavtal.
32. Europaparlamentet påminner om hur känslig den europeiska trädgårdssektorn är för viss marockansk export av frukt och grönsaker till unionen som åtnjuter förmåner enligt avtalet av den 8 mars 2012 om åtgärder för ömsesidig liberalisering av jordbruksprodukter, bearbetade jordbruksprodukter, fisk och fiskeriprodukter.
33. Europaparlamentet betonar att tredjeländers tillträde till EU:s inre marknad bör vara avhängigt av att EU:s sanitära, fytosanitära, spårbarhets- och miljörelaterade

bestämmelser och normer är uppfyllda.

34. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att främja likvärdighet när det gäller åtgärder och kontroller mellan Marocko och Europeiska unionen på området för sanitära, fytosanitära, spårbarhets- och miljörelaterade normer samt regler för ursprungsmärkning, i syfte att garantera en sund konkurrens mellan de båda marknaderna.
35. Europaparlamentet påminner om att tullkvoterna inte har ändrats i det uppdaterade avtalet och heller inte den förmånsimport som infördes tidigare samt att det enda de europeiska producenterna får är ett förtydligande av avtalets geografiska tillämpningsområde.
36. Europaparlamentet framhåller att en del av den frukt- och grönsaksproduktion som förmånsexporteras till unionen i enlighet med detta avtal (bl.a. tomater och meloner) kommer från Västsahara och att det finns ambitiösa projekt för att ytterligare utveckla denna produktion och export.
37. Europaparlamentet noterar dock klargörandet i detta nya avtal och hoppas att det hädanefter kan utgöra en stabil och obestridlig ram för parterna i detta avtal och de berörda ekonomiska aktörerna på båda sidor av Medelhavet.
38. Europaparlamentet konstaterar att det krävs en övervakning av känsliga jordbruksprodukter och en strikt tillämpning av kvoter om avtalet ska fungera på ett balanserat sätt. Parlamentet påminner om att det i artikel 7 i protokoll nr 1 i 2012 års avtal finns en skyddsklausul som tillåter att lämpliga åtgärder vidtas när import av stora mängder jordbruksprodukter som i avtalet klassificeras som känsliga leder till allvarliga störningar på marknaderna och/eller allvarlig skada för den berörda näringen. Parlamentet hoppas att kommissionen på ett vederbörligt och övergripande sätt övervakar förmånsimporten av känsliga jordbruksprodukter från Marocko och Västsahara till unionen och att kommissionen är redo att omedelbart tillämpa skyddsklausulen, om det visar sig nödvändigt.
39. Europaparlamentet noterar att EU:s fiskefartyg som är verksamma i de berörda vattnen enligt lag är skyldiga att ha ett kontrollsystem för fartyg och att det är obligatoriskt att sända ett fartygs position till de marockanska myndigheterna, vilket gör det fullkomligt möjligt att spåra fartygen och registrera var deras fiskeverksamhet äger rum.
40. Europaparlamentet uppmanar EU att öka sina ansträngningar för att främja det regionala samarbetet mellan Maghrebländerna, vilket endast kan ge enormt positiva konsekvenser i och utanför regionen.
41. Europaparlamentet betonar det strategiska behovet för EU att samarbeta närmare och utveckla sina band med länderna i Maghrebområdet. Parlamentet ser i detta sammanhang utvidgningen av associeringsavtalet som en logisk komponent i denna strategi.
42. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen och Europeiska utrikestjänsten.